

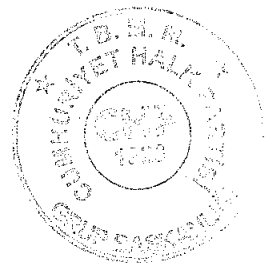
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 28 Ocak 2014
Sayı : 1746

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim. 27.01.2015

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çekirge ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	09 Şubat 2015		E. No: 22643	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
S	22	Me	13	Me
TBMM BAŞKANI	13			

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BŞK.LİĞİ
28 Ocak 2015
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
28 Ocak 2015
No : 371230

GENEL GEREKÇE

Sosyal güvenlik sistemleri, her ne kadar, insanların yaşlılık, hastalık, kaza gibi sebeplerle çalışma güçlerini kısmen veya tamamen yitirecekleri dönemlerde onlara ihtiyaç duyacakları geliri sağlayarak hayat standartlarını fazlaca düşürmeden yaşamlarını sürdürmelerine olanak sağlamak üzere kurulmuş sistemler olsa da, bugün ülkemizde, fonların iyi işletilememesi, sosyal ve ekonomik koşulların düşürdüğü yaşam standardı, yüksek oranlı enflasyon ve benzeri sebeplerle, sistemden sağlanan yardımlar yeterli olmamakta, emeklilik hakkını kazanmış pek çok kişi çalışmak zorunda bırakılmaktadır.

Sosyal Güvenlik Destekleme Primi(SDGP)'nin sosyal devlet ilkesine uygun bir uygulama olduğunu savunanlar ise, emeklilik sonrası çalışmaların emekli aylığının varlık sebebine aykırı bir durum yarattığını ve henüz emeklilik hakkı kazanmamış ve çalışmak zorunda olan diğer insanların çalışma olanaklarını sınırlandırdığını iddia edebilmekte, emekli aylığı alanların çalışmaya devam etmelerinin olumsuz bir durum yarattığını, bu durumun ortadan kaldırılması veya sınırlandırılması için SGDP kesintisi yapılmasının haklı olduğu sonucuna ulaşabilmektedir.

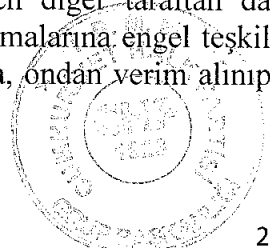
Oysa ki sosyal güvenlik destek primi kesintisi sistemin açık yükünün mevcut sigortalılara bindirilmesine yol açacak başlıca düzenlemelerden biridir. Yurttaşların emeklilik dönemlerinde de çalışmaya devam etmelerinin nedeni kazanma hırsı veya servet edinme arzusu değil, insan onuruna yaraşmayan yaşlılık aylığı ile geçinmek zorunda bırakılmalarıdır.

Sosyal güvenlik destek primi kesintisi sosyal dışlayıcılık içeren, tüm emekli sigortalıların çalışma hayatı dışına itilmeleri sonucunu doğurabilecek bir kesintidir. “Sosyal devlet” ilkesi ile de bağdaşmayan SGDP sosyal devletin asli görevlerinden olan vatandaşların sosyal güvenlik haklarını sağlama ödevini gereğince yerine getirmesini engelleyerek vatandaşların sosyal güvenlik haklarını adil ve makul olmayan biçimde, ölçüsüzce sınırlamaktadır.

Kişilere sağlanan bu anayasal güvencelerin yaşama geçirilebilmesi için Devlet tüm çalışanlara sosyal güvenlik hakkını sağlamak ve bunun için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

SGDP uygulamasının temelinde yatan amaç ise emekli aylığı almaya hak kazandığı halde çalışmaya devam edenleri çalışma hayatından uzak tutmaktır. SGDP uygulamasının gerekçelerinden biri olarak ileri sürülen, emekli aylığı insanların çalışma güç ve isteklerini kaybettikleri dönemde ödenen bir aylıktır ve fakat günümüz şartlarında geçinmelerine yetmeyecek düzeydedir. Dolayısıyla emekli aylığı alanların çalışmamaları gerekir yaklaşımıyla ortaya çıkarılan SGDP uygulamasının bu mantığı yanlıştır.

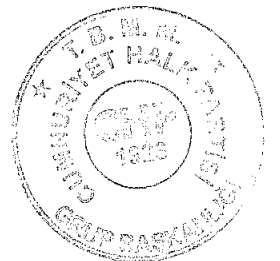
Şöyle ki; sadece insanların emekli aylığı alıyor olmaları onların çalışma güçlerini kaybettikleri anlamına gelmeyeceğinden SGDP uygulaması çalışma özgürlüğü ile de bağdaşmamaktadır. Başka bir ifade ile, emekli aylığı alıyor olmaları, karşılığa dayanan bir sosyal güvenlik sisteminden ödedikleri primlerin hak ettikleri karşılıklarını aldıkları anlamına gelir ki bu aylıklardan sonradan sonraya çalışmaya başladıkları gerekçesiyle kesinti yapılması kabul edilemez. Çünkü emekliler ilgili yasaların öngördüğü koşulları sağlayarak emekli aylığı almaya hak kazanmışlardır. Onların bir taraftan emekli aylığı alırken diğer taraftan da çalışmaya devam etmeleri, yasalarla sağlanan emeklilik haklarını kullanmalarına engel teşkil etmemelidir. Kaldı ki, bir emeklinin çalışma gücünün kalıp kalmadığına, ondan verim alınıp alınmayacağına öncelikle kendisi karar verecektir.

Nitekim SGDP; İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 23'üncü maddesinde yer alan "*Her şahsın çalışmaya, işini serbestçe seçmeye, âdil ve elverişli çalışma şartlarına ve işsizlikten korunmaya hakkı vardır.*" hükmü, Anayasamızın 48 inci maddesindeki "*Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir*" ve 49 uncu maddesindeki "*Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.*" düzenlemesi ile de bağdaşmamaktadır.

İşbu nedenle 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 30'uncu maddesinin üçüncü fıkrasının b bendinde "Sosyal güvenlik destek primi" ne ilişkin düzenlemelerin kaldırılması gerekmektedir.

Yukarıda belirtildiği üzere, işbu kanun değişikliğine ilişkin teklifim ile ülkemizde Sosyal Devlet ilkesinin tam olarak işletilmesi, emekli aylıklarının emeklilere sunulmuş bir lütuf değil onların hakkı olduğu gerçeğinin kanun koyucu tarafından kabul edilmesi ve emeklilerin uluslararası sözleşmeler ve Anayasamızca da koruma altına alınan çalışma haklarının ihlalinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

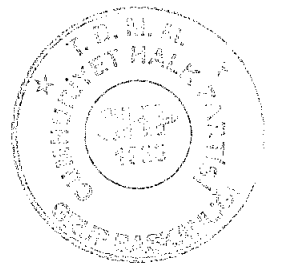

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- İşbu kanun değişikliğine ilişkin teklifim ile ülkemizde Sosyal Devlet ilkesinin tam olarak işletilmesi, emekli aylıklarının emeklilere sunulmuş bir lütuf değil onların hakkı olduğu gerçeğinin kanun koyucu tarafından kabul edilmesi ve emeklilerin uluslararası sözleşmeler ve Anayasamızca da koruma altına alınan çalışma haklarının ihlalinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI
KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 30'uncu maddesinin üçüncü fıkrasının b bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç olmak üzere diğer alt bentlerine tabi çalışmaya başlayanlardan aylıklarının kesilmemesi için yazılı istekte bulunanların yaşlılık aylıklarının ödenmesine devam edilir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümleri Bakanlar Kurulu tarafından yürütülür.

